

Lausunto

29.05.2020

VVTDno-2020-453

Asia: VN/10579/2020

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esityksestä laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta: koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua tehostava altistuneiden tunnistusjärjestelmä

Lausunnonantajan lausunto

Vastaajatahon virallinen nimi

Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Tiina Valonen

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

tiina.valonen@oikeus.fi

Onko vastaaja

valtion viranomainen

Kysymyksiä esityksen tavoitteista ja vaikutuksista

Voidaanko ehdotetulla altistuneiden tunnistusjärjestelmällä mielestänne tehostaa koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua?

Ei kantaa

Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

Ei kantaa

Onko esityksestä aiheutuvat taloudelliset vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Ei kantaa

Onko esityksestä aiheutuvat muut vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Ei kantaa

Mahdolliset yksilöidyt pykälämuutosehdotukset

Ehdotuksenne 43 a §:n muutoksiksi (Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävät)

-

Ehdotuksenne 43 b §:n muutoksiksi (Kansaneläkelaitoksen tehtävät)

-

Ehdotuksenne 43 c §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän yhteydessä tapahtuva tietojen käsittely)

-

Ehdotuksenne 43 d §:n muutoksiksi (Suhde 22 §:ssä säädettyyn ilmoitusvelvollisuuteen)

-

Ehdotuksenne 43 e §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmästä saadun altistumistiedon käsitteleminen)

-

Ehdotuksenne 43 f §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän toteutuksen ohjaus)

-

Ehdotuksenne 43 g §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän tietoturvallisuuden arvioiminen)

-

Ehdotuksenne 43 h §:n muutoksiksi (Valvonta)

-

Voimaantulosäännös: Ovatko esityksen voimaantulo- ja voimassaoloajat perusteltuja esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi?

Ei kantaa

Muut huomiot esityksestä

Mahdolliset muut näkemyksenne esityksestä?

Yhdenvertaisuusvaltuutettu korostaa olevan olennaista varmistaa, että mahdollinen jäljityssovellus toimii ja palvelee kaikkia henkilöitä mahdollisimman yhdenvertaisesti. Valtuutettu viittaa asiassa valmisteluvaiheessa jo aiemmin antamaansa lausuntoon.

On hyvä, että luonnoksessa on arvioitu esityksen vaikutuksia lasten, ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden näkökulmasta. Perusteluteksteihin on sisällytetty tärkeitä huomioita esimerkiksi selkokielisyydestä, esteettömyydestä ja mukautusvelvoitteesta. Toimeenpanevien viranomaisten on olennaista toimeenpanna ne tehokkaasti.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu kiinnittää huomion siihen, että luonnoksessa ei ole käsitelty sovelluksen vaikutuksia eri kieliryhmiin. Valtuutetun näkemyksen mukaan yhdenvertaisuuslain 5 § huomioiden mahdollinen sovellus ja sitä koskeva tiedotus ja opastus tulisi suomen ja ruotsin kielen lisäksi toteuttaa myös riittävästi muilla kielillä (arvioitavaksi valmistelussa esimerkiksi Suomessa yleisimmin käytetyt kielet mukaan lukien perustuslain 17 §:ssä mainitut kielet), jotta sovelluksesta voivat saada tietoa ja sitä käyttää myös muut kuin kansalliskieliä osaavat henkilöt.

Valtuutetun näkemyksen mukaan hallituksen esityksen perusteluissa olisi vähintään tarpeellista kiinnittää huomioita siihen, että sovelluksen toteutuksessa ja sitä koskevassa viestinnässä tulisi pyrkiä palvelemaan myös muilla keskeisesti Suomessa käytetyillä kielillä kuin suomella ja ruotsilla.

Valonen Tiina
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto